

Nykyiset toimet eivät riitä hiilineutraaliuden saavuttamiseen Pohjois-Savossa vuoteen 2035 mennessä

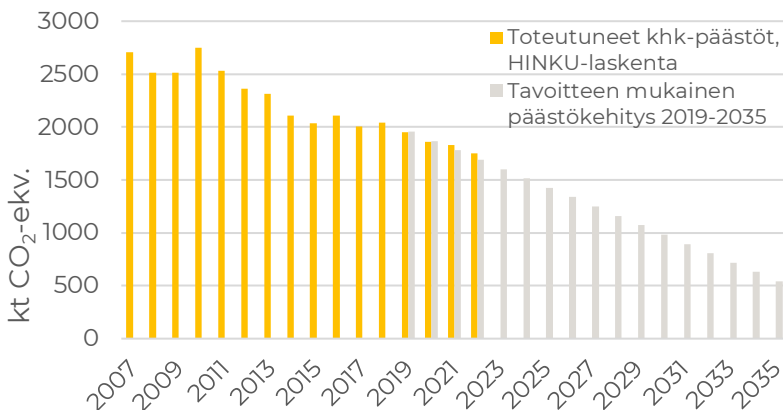
Pohjois-Savossa tavoitellaan hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä. Tämä tarkoittaa 80 % ilmastopäästövähennyksiä vuoteen 2035 mennessä vuoden 2017 tasosta. Vuonna 2021 laaditun ja vuonna 2024 päivitetyn Pohjois-Savon ilmastotiekartan [seurantatiedot \(hiilineutraalipohjoissavo.fi\)](https://hiilineutraalipohjoissavo.fi) osoittavat, että myönteinen kehitys kasviuonekaasupäästöissä on jatkunut, vaikka päästöjen lasku on hieman hidastunut viime vuosina. Suomen ympäristökeskuksen julkaisemien vuoden 2022 ennakkotietojen mukaan kokonaispäästöt ovat laskeneet 35 % vuosina 2007-2022 ja asukaskohtaiset päästöt 33 % (paastot.hiilineutraalisuomi.fi).

Hallitustenvälinen ilmastomuutospaneeli IPCC on todennut raporteissaan, että nykyiset päästövähennystoimet eivät riitä ilmaston lämpenemisen rajaamiseen 1,5 asteeseen (ilmasto-opas.fi). Myös Pohjois-Savossa tarvitaan lisätoimia kaikilla sektoreilla, jotta hiilineutraalius on mahdollista saavuttaa vuoteen 2035 mennessä.

Ylä-Savoon useita suuria biokaasulaitoksia, JTF-rahoituksella vauhditetaan biotaloutta, kiertotaloutta ja vihreää siirtymää

Pohjois-Savoon on suunnitteilla merkittävä määrä uusiutuvan energian investointeja (sivu 2). Ylä-Savossa Kiuruvedellä alkaa Pohjoismaiden suurimpiin kuuluvan biokaasulaitoksen maanrakennustyöt maaliskuussa ([Valio.fi](https://valio.fi)). Suomen Lantakaasu Oy suunnittelee Kiuruveden nesteytetyn biokaasun tuotantolaitoksen lisäksi kolmea pienempää laitosta Lapinlahdelle, Sonkajärvelle ja Pohjois-Karjalan puolelle Nurmekseen. Lisäksi Kattaalan Voima Oy suunnittelee biokaasulaitoksen rakentamista Vieremälle vuonna 2023 valmistuneen biokaasuterminaalin viereen.

Pohjois-Savon ELY-keskus ja Pohjois-Savon liitto myöntävät oikeuden mukaisen siirtymän rahasto JTF:n rahoitusta mm. biotaloutta, kiertotaloutta ja vihreää siirtymää edistäviin hankkeisiin. Rahoitusta ovat saaneet jo mm. Savon ammattiopiston energiapuunkorjuuta edistävä hanke, Savonia-ammattikorkeakoulun ja Itä-Suomen yliopiston energiantuotannon tutkimushanke, Leppävirran ja Suonenjoen bioterminaalihankkeet sekä Luonnonvarakeskuksen biokaasuhanke. Lisätietoa vuoden 2024 rahoitushausta on sivulla 2.

Kuva 1. Pohjois-Savon kasviuonekaasupäästöt 2007-2022 ja hiilineutraaliustavoitteen mukainen päästökehitys 2019-2035, HINKU-laskenta. Tietojen lähde: paastot.hiilineutraalisuomi.fi (SYKE 2023).

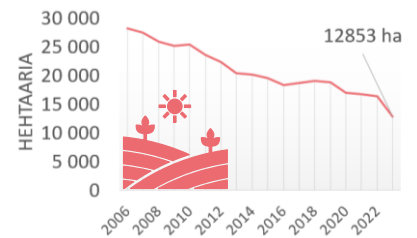
Pohjois-Savon ilmastotiekartan seurantaindikaattoreita

Maatilojen uusiutuvan energian investointeihin myönnetty rahoitus, ELY-keskus

Luontoarvoiltaan arvokkaita maatalousalueita, Luonnonvarakeskus

Uusiutuvan energian osuus energiankulutuksesta

54 % (2022) + 42 % ▲
38 % (2008)

Lahopuun määrä talousmetsissä, m³/ha

5,9 (2017-2021) + 64 % ▲
3,6 (2009-2013)

Pohjois-Savon ilmastotiekartan toimeenpanoa seurataan vuosittain kerättävien 45 seurantaindikaattorin avulla. Oikealla on esimerkkejä näistä indikaattoritiedoista. Kaikki indikaattorit sekä niiden lähteet ja kuvaukset ovat luettavissa [ilmastotiekartan seurantaraportista \(hiilineutraalipohjoissavo.fi\)](https://hiilineutraalipohjoissavo.fi)

Vihreän siirtymän hankkeiden tilannekatsaus

Suomi pyrkii saavuttamaan hiilineutraaliuden vuoteen 2035 mennessä ja pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen vuoteen 2030 mennessä. Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta ja hiilineutraalin hyvinvointiyhteiskunnan rakentamista. Oheisessa kartassa on esitetty Pohjois-Savon suurimmat vihreän siirtymät hankkeet. Lista hankkeista lisätietoineen löytyy [Pohjois-Savon ELY-keskuksen verkkosivuilta \(ely-keskus.fi\)](https://ELY-keskuksen.verkkosivuilta(ely-keskus.fi)).

Pohjois-Savon uusiutuvan energian investointipotentiaali yli 4 miljardia euroa

Pohjois-Savoon on suunnitteilla kymmeniä suuria uusiutuvan energian investointeja. Teollisten tuulivoima-, aurinkovoima- ja biokaasuhankkeiden suunnitelmien yhteisarvo on yli 4 miljardia euroa.

Tuulivoimahankkeita on suunnitteilla 17 alueelle, joiden yhteenlaskettu maksimivoimalamäärä on yli 300 voimalaa ja yhteisteho yli 1500 MW*. Investointisuunnitelmien yhteisarvo on noin 3,5 miljardia euroa.

Teollisia aurinkovoimahankkeita on suunnitteilla 16 alueelle, joiden yhteisnimellisteho olisi n. 1200-1500 MWp**. Aurinkovoimainvestointien suunnitelmien yhteisarvo on noin 750 miljoonaa euroa.

Teollisia biokaasulaitoksia tai niiden laajennuksia on suunnitteilla viidelle alueelle. Ilmoitetut investoinnit ovat n. 110 miljoonaa euroa.

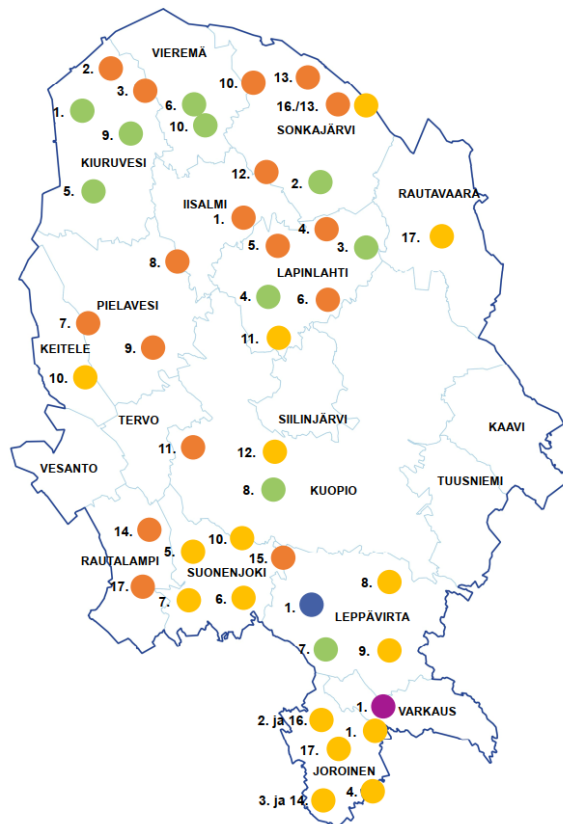
Lisäksi alueelle on suunnitteilla lukuisia muita vihreän siirtymän hankkeita, kuten synteettisen metaanin ja vedyn tuotantoa, energiavarastointia, kiertotalousalueita sekä energiatehokkuuden parantamishankkeita.

*MW, megawattia

**MWp, megawattipiikkiä, huipputeho

Kartta-aineisto

[Pohjois-Savon suurimmat vihreän siirtymän hankkeet 2021- \(ely-keskus.fi\)](https://ELY-keskuksen.verkkosivuilta(ely-keskus.fi))

- Biokaasulaitos-/terminaali tai sen laajennus
 - Tuulivoimala-alue, suunnitteilla
 - Teollinen aurinkovoimala-alue, suunnitteilla/valmis
 - Vedyn tai metaanin tuotantolaitos, suunnitteilla
 - Muut suuret vihreän siirtymän hankkeet
1. Hankenumero, lisätiedot [tästä linkistä \(ely-keskus.fi\)](https://ELY-keskuksen.verkkosivuilta(ely-keskus.fi))

Avoimia ja tulevia rahoitushakuja: ilmasto, vihreä siirtymä, kiertotalous

Haku aika	Rahoittaja	Haku ja teema	Lisätietoja
24.1.-10.5.2024	ELY-keskus	JTF-rahoitushaku työllisyyteen ja osaamiseen Itä-Suomessa	Eura2021.fi
24.1.2024 alkaen	ELY-keskus	JTF-rahoitushaku ennallistamiseen ja työllisyyteen	Eura2021.fi
1.3.-31.12.2024	ELY-keskus	Yrityksen kehittämisavustus (JTF)	Eura2021.fi
1.3.-30.4.2024	Pohjois-Savon liitto	Kestävän kaupunkikehittämisen haku - Kuopion ekosysteemisopimus 2. hakukierros	Eura2021.fi
1.4.-6.6.2024	Pohjois-Savon liitto	EAKR TL1, TL2 ja TL3: tki, digitalisaatio, pk-yritysten kasvu, energiatehokkuus, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, kiertotalous, saavutettavuus	Rakenerahastot.fi
2.4.-6.6.2024	Pohjois-Savon liitto	JTF-kehittämis- ja investointihankkeille JTF-kuntien perusrakenteen investoinneille	Rakenerahastot.fi
8.4.2024	Ylä-Savon Veturi	Energiainvestointien teemahaku 2024	Ylasavonveturi.fi
15.4.2024	EU/Business Finland	Pk-yritysten avustus energiatehokkuustoimiin	Een.fi

Lyhenteet: EAKR = Euroopan aluekehitysrahasto, JTF = Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (Just Transition Fund)

Mitä Leader-toiminta on?

Leader on toimintaa, neuvontaa ja rahoitusta paikkakunnan parhaaksi Leader-rahoitus on tukea, joka jää hakijoiden, yritysten ja alueen hyödyksi. Leader-toiminta kehittää alueen elinvoimaisuutta asukkailta kumpuavien ideoiden ja tarpeiden pohjalta. Pohjois-Savon kolmen Leader-ryhmän rahoituskiintiö alueen maaseudun kehittämiseen vuodelle 2024 on yhteensä 2,8 miljoonaa euroa. Hakujaksot ovat käynnissä ja rahoitusta on saatavilla monipuolisesti.

Ylä-Savon Veturi ry tukee teemahaualla kokoontumistilojen energiainvestointeja

Vuonna 2024 Ylä-Savon Veturi satsaa yleishyödyllisten kokoontumistilojen energiainvestointeihin. Teemahakuun suunnataan yhdistyksien kokoontumistilojen investointeja (muun muassa ilmalämpöpumput, aurinkopaneelit, maalämpö, ikkunaremontit, kattoremontit, lisäviljoitus), joiden avulla energiatehokkuus paranee tai energiamuoto muuttuu ympäristöystävällisemmäksi. Tuen määrä voi olla jopa 80 %. Omarahoitusosuutta voi kattaa rahalla tai talkootyön ja rahan yhdistelmällä. Haut tapahtuvat vuoden 2024 keväällä ja syksyllä.

Lisätietoa teemahausta [Ylä-Savon Veturin kotisivuilla \(ylasavonveturi.fi\)](https://ylasavonveturi.fi). Huomioithan, että myös muista alueemme Leader-ryhmistä on mahdollista hakea tukea energiainvestointeihin, vaikkei niille ole erillistä teemahakua. Ole yhteydessä oman alueesi Leader-ryhmään. Yhteystiedot löydät kootusti osoitteesta maaseutu.fi.

Uusia ideoita arjen ympäristötekoihin Pieniä ilmastotekoja -hankkeesta

Iisalmen kaupungin toteuttamassa Pieniä ilmastotekoja -hankkeessa kuultiin nuorten omaa ääntä ja tehdään yhdessä arjen pieniä ympäristötekoja. Esimerkkeinä kierrätys, lajittelu, tuunaus ja lainattavat retkivälineet. Nuorilta itseltään tuli loistavia ideoita arjen ympäristötekoiksi.

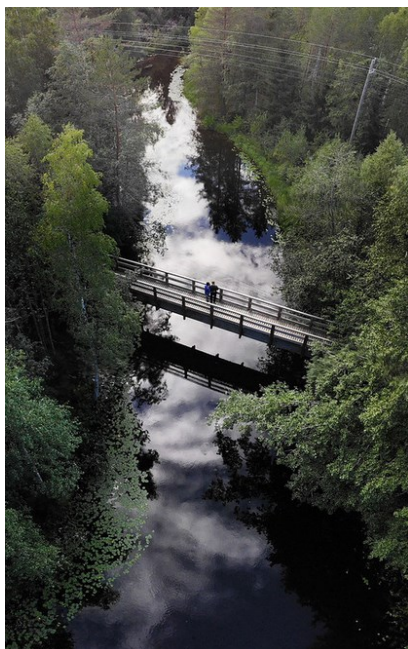
Hankkeen myötä nuorisopalveluihin jäi pysyviä, ympäristön huomioivia käytänteitä. Koottuja välineitä ja vinkkejä kannattaa hyödyntää kaikkien nuorten parissa toimivien. Pieniä ilmastotekoja -hanke on saanut Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Veturi ry:n Leader-rahoitusta.

Lisätietoa hankkeesta ja maaseudun kehittämisrahoituksesta [Maaseutu.fi](https://maaseutu.fi)

Iisalmen kaupungin nuorisotyön koordinaattori **Tarja Immonen** kertoo videolla Pieniä ilmastotekoja -hankkeen toimenpiteistä. Video on katsottavissa [YouTubessa \(Youtu.be\)](https://www.youtube.com/watch?v=...) tai klikkaamalla kuvaa.

JÄSMY – Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelma

Teemoina vuonna 2024 ovat vesistöt ja luonnon monimuotoisuus

Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman eli JÄSMY:n avulla halutaan saada lisää vaikuttavuutta Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmastotyöhön ja syventää toimijoiden välistä yhteistyötä. JÄSMY-ohjelmaan kuuluvat Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon, Keski-Suomen, Kaakkois-Suomen ja Etelä-Savon ELY-keskusalueet.

Vuonna 2024 JÄSMY:n painopisteinä ovat vesistöt ja luonnon monimuotoisuus. Vuoksen ja Kymijoen vesistöalueet kattavat noin neljänneksen Suomen maatalousmaasta ja yli puolet Suomen sisävesialasta. Järvi-Suomen vesistöjen tilan säilyttäminen ja parantaminen on JÄSMY-ohjelman yksi neljästä pää tavoitteesta. Vesistöihin liittyen on tulossa teemahaku keväällä 2024.

Järvi-Suomen alueelle kohdennettua rahaa

JÄSMY-ohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä toteutetaan ensisijaisesti EU:n maatalous- ja maaseuturahoituksella, mutta monet ohjelman tavoitteista voivat soveltua myös muiden rahastojen avulla toteutettaviksi. Maa- ja metsätalousministeriö on kohdentanut ohjelma-alueen ELY-keskuksille kolme miljoonaa euroa ohjelman toteuttamiseen vuosille 2023–2027. Tämän rahoituksen jalkauttaminen Järvi-Suomen alueelle on ensiarvoisen tärkeää, joten positiivisia ympäristö- ja ilmastotekoja sekä aktiivisia toimijoita tarvitaan.

Lue lisää osoitteesta maaseutu.fi.

Kuva: Jason Leskinen / Northern Savo Lakeland

Maaliskuu

- 11.3. Hiilestä kiinni –webinaari, osaamisverkostot ja –alustat
- 13.3. Ilmastoinfo Pohjois-Savon kuntapäätäjille
- 13.-27.3. Circular Economy Morning Coffee sessions, 3 tapahtumaa
- 14.3. Sivuvirtojen toimintamalli –yritystyöpaja vol. 2
- 14.3. Miltä näyttää kuntien ilmastotyö vuonna 2024?
- 15.3. EU-rahoitusohjelmien kuntakiertue
- 20.3. Villiä bisnestä yhdessä yrittäen
- 27.3. Maatalouden ilmatoriskit –työpaja 1/2

Huhtikuu

- 3.4.-24.4. Circular Economy Morning Coffee sessions, 4 tapahtumaa
- 4.4. Kiertotalousjamit
- 11.4. Maatalouden ilmatoriskit –työpaja 2/2
- 24.4. Elinkaariajattelu pk-yritysten arjessa

Toukokuu

- 6.5. Kulttuuriperintö ja kestävä matkailu – Museoviraston maakuntakiertue
- 6.5. Savolainen peltopolkka – ilmastoviisaat askelsarjat varautumiseen ja sopeutumiseen -seminaari
- 8.5./15.5. Circular Economy Morning Coffee sessions
- 16.-17.5. Itä-Suomen energiapäivät, Varkaus
- 17.5. Puijo Summit
- 22.5. Energiatehokkuus-työpaja

Lisätietoja

[Hiilineutraalipohjoissavo.fi/tapahtumakalenteri](https://hiilineutraalipohjoissavo.fi/tapahtumakalenteri)

Ilmastouutisia Pohjois-Savosta

[Itä-Suomen autokanta sähköistyy ja latausverkosto kasvaa nopeasti \(hiilineutraalipohjoissavo.fi\)](#)

[Materiaalitehokkuutta etsimässä – Case Andritz Warkaus Works Oy \(hiilineutraalipohjoissavo.fi\)](#)

[Uusiutuvaa energiaa Joroisista kestävän kehityksen periaattein \(hiilineutraalipohjoissavo.fi\)](#)

[Riikinnevan bio- ja kiertotalousterminaalille yli miljoonan euron tuki \(kiertotaloudella.fi\)](#)

[SISU-tiimin idearikkaus ja osaaminen vauhdittavat ilmastoyhteistyötä Pohjois-Savossa \(pohjoissavonsisu.fi\)](#)

[Kaivosteollisuuden sivuvirroista maanparannusaineita maatalouden tarpeisiin \(kiertotaloudella.fi\)](#)

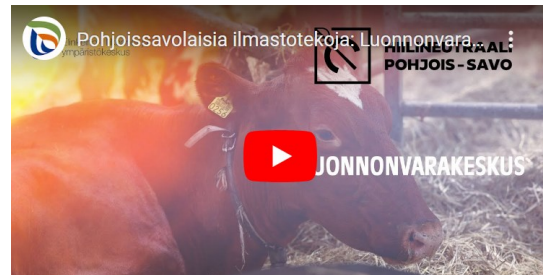

[Maataloudessa kehitetään keinoja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen \(hiilineutraalipohjoissavo.fi\)](#)

Millaisia uuden vuoden lupauksia ilmastoverkoston toimijat ovat tehneet vuodelle 2024?

Kurkkaa videolta Luonnonvarakeskuksen lupaukset Pohjois-Savon ilmastotyölle ja lisää omasi hiilineutraalipohjoissavo.fi-sivulla olevalla lomakkeella. Jaa videoita ja halutessasi myös oma lupauksesi sosiaalisen median kanavissa ja liity mukaan yhteiselle polulle kohti ilmastoystävällisempää vuotta 2024!

Katso video [YouTubesta \(Youtu.be\)](#) tai klikkaamalla kuvaa.

Ilmastokatsaus sisältää tilastoja ilmastopäästöistä, seurantatietoa Pohjois-Savon ilmastotiekartan toteuttamisesta ja ilmastotyön uutisia. Pohjois-Savon ELY-keskus laatii Ilmastokatsauksen kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin.

Pohjois-Savon ilmastokatsaus

ely-keskus.fi/pohjois-savo-vihrea-siirtyminen-ja-ilmasto

Pohjois-Savon ilmastokatsaus

ely-keskus.fi/pohjois-savo-vihrea-siirtyminen-ja-ilmasto